

DATUM 07/03/2020
CONTACT Dr. Paul Pardon
TEL. +32(0)474 85 19 33
E-MAIL paul.pardon@health.fgov.be

ONDERWERP : SARS-CoV-2 – aanpassing van de gevalsdefinitie en van bepaalde procedures – advies Hoge Gezondheidsraad (HGR) over gebruik mondmaskers

Geachte collega,

Zoals verwacht neemt het aantal besmettingen met [SARS-CoV-2](#) in ons land toe. In dit kader zouden we graag uw aandacht vestigen op meerdere punten:

- Aanpassing van de gevalsdefinitie,
- Aanpassing van bepaalde procedures,
- Vermijd tijdens de SARS-CoV-2 epidemie overbodig en verkeerd gebruik van mondmaskers: advies van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) i.v.m. het gebruik van mondmaskers in het kader van de SARS-CoV-2 epidemie.

Aanpassing van de gevalsdefinitie

De Belgische gezondheidsautoriteiten hebben de gevalsdefinitie aangepast aan de huidige situatie. Deze staat op: <https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/Documents/Covid19/Gevalsdefinitie.pdf>

Aanpassing van bepaalde procedures

De volgende procedures en documenten werden ook aan de huidige situatie aangepast:

- Procedure voor patiënt met verdenking van Covid-19 infectie;
- Vragenlijst voor alle patiënten met verdenking van Covid-19 infectie;
- Aanvraagformulier voor diagnostische test bij het nationale referentiecentrum;
- Procedure voor de afname en het opsturen van een nasopharyngeaal staal.

Voor de laboratoria werden volgende procedures aangepast:

- Aanvraag voor diagnostische test bij het nationale referentiecentrum;
- Procedure voor de afname en het opsturen van een nasopharyngeaal staal.

Die kunnen op het volgende adres nagelezen worden: https://epidemiology.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV_procedures.aspx

Vermijd tijdens de SARS-CoV-2 epidemie overbodig en verkeerd gebruik van mondmaskers

Door de wereldwijde uitbraak van het nieuwe coronavirus zijn er op de markt vandaag nagenoeg geen mondmaskers meer verkrijgbaar. Daardoor geraken ook de voorraden in de ziekenhuizen uitgeput.

- Beperk daarom het aantal personen in de operatiezaal en vermijd onnodig binnen- en buitenlopen tijdens een ingreep.
- Let erop dat mondmaskers niet onterecht worden meegenomen door medewerkers, patiënten of familie. Plaats maskers in publieke ruimtes achter de balie, zodat er toezicht is op het gebruik ervan.
- Stel bezoeken van externen aan zones waar maskers worden gedragen uit indien mogelijk.

Op vraag van de FOD Gezondheid heeft de Hoge Gezondheidsraad in het kader van de SARS-CoV-2 epidemie een advies uitgebracht i.v.m. het gebruik van mondmaskers. Om ook de komende weken veilig te kunnen verder werken, zijn we zo vrij om de grote lijnen van dit advies voor u te vermelden met het verzoek om deze dringend toe te passen.

Alles wat volgt, moet worden beschouwd als enkel geldig in het kader van de epidemiefase rond het Coronavirus waarin België momenteel zit, en moet in de loop der tijd aangepast worden op grond van de evolutie van de epidemie en de beschikbare voorraden. Men moet er immers over waken dat die «uitzonderingsmaatregelen» - die opgesteld zijn vanuit een aspect van «infectiebeheersing in de gezondheidszorg» - niet als definitief beschouwd worden en vervolgens geen gewoonten worden. Ze worden in deze tekst in het vet vermeld.

- Algemeen genomen moet binnen de zorginstellingen:
 - herinnerd worden aan de algemene (standaard)voorzorgsmaatregelen inzake hygiëne,
 - ervoor gezorgd worden dat de zorgverstrekkers (en het verzorgend personeel) correct en volledig geïnformeerd worden omtrent het Coronavirus en het juiste gebruik van de maskers,
 - **verboden worden dat personeel dat niet betrokken is** bij de verzorging van patiënten routinematig maskers draagt (bijvoorbeeld administratief personeel, technisch personeel, personeel van de onthaalbalie enz.).
- Gebruik van «comfort mask» (maskers «van licht papier»): geen wijziging in de gebruiksaanbevelingen, gelet op de snelheid waarmee dit soort comfortmaskers kapotgaat. Illustraties aanbevolen gebruik: familieleden die op bezoek zijn bij een immunogecompromitteerde patiënt, contacten met «MRSA-patiënten».
- Gebruik van «chirurgische maskers»: hoewel het chirurgisch masker – dat de gebruiker ervan moet beschermen bij de verzorging en medische handelingen – normaal gezien voor eenmalig gebruik is, mag het, gezien de potentiële schaarste, door de zorgverstrekkers (en het verzorgend personeel) gebruikt worden:
 - bij contact met bevestigde «Coronaviruspatiënten» met lichte symptomen,
 - in het operatiekwartier,
 - bij de tandarts (ook buiten het ziekenhuis),
 - in propere en vuile zones van de sterilisatiecentrales,
 - in de verloskamer,
 - in de steriele eenheden,
 - bij de uitvoering van handelingen op het vlak van lichte en zware ademhalingskinesitherapie.

Daarbij gelden volgende voorwaarden:

- **gedurende 8 uren, ongeacht de opeenvolging van interventies, zonder naar buiten te gaan;**
- **mag dus met dat doel bijgehouden worden (rond de hals) maar nooit in de zak;**
- **mag voorlopig bewaard worden op een plaats zonder besmettingsgevaar (bijvoorbeeld in een geïndividualiseerde papieren omslag of in een uitwasbare gepersonaliseerde bak);**
- **mag nooit aan de voorzijde aangeraakt worden;**
- **moet onmiddellijk verwijderd worden zodra er macroscopisch zichtbare vlekken op zijn.**

Gezien deze uitzonderlijke situatie is de strikte toepassing van de officiële aanbevelingen inzake handhygiëne onontbeerlijk.

- Gebruik van «FFP1-maskers»: in bepaalde instellingen worden soms FFP1-maskers gebruikt ter bescherming van zorgverstrekkers (en verzorgend personeel). Dat kan in dat geval onder dezelfde uitzonderlijke omstandigheden als die geformuleerd voor het gebruik van chirurgische maskers.

Als ze bestemd zijn voor patiënten moet het om «**FFP1-maskers zonder uitademventiel**» gaan. We willen immers vermijden dat het type met uitademventiel onoordeelkundig wordt gebruikt door patiënten met Covid-19, aangezien zij potentieel het Coronavirus zouden kunnen uitscheiden via het ventiel bij het uitademen.

- Gebruik van «FFP2-maskers»: voor de bescherming van zorgverstrekkers (en verzorgend personeel) kunnen de FFP2-maskers met uitademventiel worden gebruikt, aangezien zij in direct contact staan met patiënten met een vermoedelijke of bevestigde besmetting met Covid19, SARS, MERS, tuberculose, mazelen, varicella, zona. Daarbij gelden volgende voorwaarden:
 - **gedurende 8 uur, ongeacht de opeenvolging van interventies;**
 - **mogen dus met dat doel bijgehouden worden (rond de hals) maar nooit in de zak;**
 - **mogen voorlopig bewaard worden op een plaats zonder besmettingsgevaar (bijvoorbeeld in een geïndividualiseerde papieren omslag of in een uitwasbare gepersonaliseerde bak);**
 - **mogen nooit aan de voorzijde aangeraakt worden;**
 - **moeten onmiddellijk verwijderd worden zodra er macroscopisch zichtbare vlekken op zijn.**

Gezien deze uitzonderlijke situatie is de strikte toepassing van de officiële aanbevelingen inzake handhygiëne onontbeerlijk.

Dit type masker (FFP2 met uitademventiel) mag ook worden gebruikt door immunogecompromiteerde patiënten die hun kamer moeten verlaten.

Opgelet: indien er FFP2-maskers met uitademventiel circuleren in de zorginstelling (bestemd voor het personeel), dan moeten de verantwoordelijken erover waken dat Covid-19-patiënten enkel en alleen een **FFP2-masker** krijgen **zonder uitademventiel** (cf. de aanbevelingen betreffende de FFP1-maskers).

In navolging van wat de WHO hierover heeft gezegd, mogen bij een tekort aan FFP2-maskers chirurgische maskers worden gebruikt.

- Deze uitzonderingsmaatregelen rond het gebruik van chirurgische, FFP1- en FFP2-maskers moeten opgeheven worden zodra de epidemiefase rond het Coronavirus afloopt.
- Gebruik van «FFP3-maskers»: nog steeds in het kader van de bescherming van de zorgverstrekkers (en het verzorgend personeel) worden, in geval van een patiënt met een vermoedelijke of bevestigde Covid-19, FFP3-maskers aangeraden voor handelingen, behandelingen, activiteiten met veel aerosolisatie. De federale overheid heeft geen standpunt ingenomen over het gebruik van dit type masker (FFP3).

In tegenstelling tot wat hierover eerder werd geschreven, is dit type masker bestemd voor eenmalig gebruik, aangezien na een behandeling van een Covid-19-patiënt die veel aerosolisatie met zich meebrengt het masker waarschijnlijk erg besmet is.

In navolging van wat de WHO hierover heeft gezegd, mogen bij een tekort aan FFP3-maskers chirurgische maskers worden gebruikt.

- Ter illustratie: het is goed om weten dat bepaalde types van maskers die worden gebruikt in de industriële sector om te beschermen tegen fijne deeltjes geen machtiging kregen inzake hun gebruik in zorginstellingen. Het wordt aangeraden dat de bevoegde gezondheidsautoriteiten zich hierover uitspreken.

Met de meeste hoogachting,

Dr. Paul Pardon
Chief Medical Officer België
Voorzitter van de Risk Management Group